

Ilyenkor veszik a szemmértéket*

Lehet-e tanítani és tanulni a szépírást? Azok, akik mitizálják a tehetséget és az ihletet, azt mondják: nem lehet. Az isteni szikra nélkül nem lobbanhat lángra a tűz. Nem vitatkoznék ezzel az állítással, bár azt sem zárom ki, hogy eljön az idő, amikor a számítógép elképesztő verseket fog írni, azaz bebizonyosodik, hogy még a szent műfaj is programozható. Kivárok. De abban bizonyos vagyok, hogy hiába a szikra, a máglyához hasábfák is szükségesek, szalmával nem fog sokáig égni.

Nem csak a tanulás bír fontossággal. Jó az, ha a pályakezdő alkotó tartozik valahová. Egy műhelyhez, egy értő baráti társasághoz, amely biztatja, ugyanakkor kellő őszinteséggel kritizálja. És fontos, hogy tapasztaltabb pályatársai kezdetben egyengessék az útját, eligazítsák a kortárs irodalmi intézményrendszerben, tartsák benne a lelket. A pályakezdés szakaszában hagyják abba a legtöbbet, hiszen a tehetség nem mindig esik egybe az önérvényesítési képességgel.

A Kárpát-medencei Tehetséggondozó által működtetett Előretolt Helyörség Íróakadémia célja optimális körülményeket biztosítani a pályakezdéshez. Esélyegyenlőséget, tanulási és anyagi lehetőséget, értő baráti társaságot, menedzsmentet, érvényesülési lehetőséget – bármely fiatal magyar pályakezdő tollforgatónak, aki felvételt nyer az intézménybe.

Az első évfolyam 22 pályakezdő alkotójának műveiből válogattunk össze egy miniantológiát a Magyar Napló olvasói számára. Üde, friss anyag 22 egymástól merőben különböző, a Nyelvterület minden tájáról egybegyűlt 19-25 éves ifjú titán tollából. A színvonal egyenetlen: vannak kiforrottabb, vannak csupán ígéretes szerzők. Mi, oktatók nem törekedtünk az állásos tökéletességre, ez nem egy erőltetett, sminkelt anyag, hanem a jelenlegi, a kezdeti fázis hű tükörképe. Az oktatás alig fél éve kezdődött el, kezdetben puhatolózással, ismerkedéssel – még az alapoknál tartunk. De már kiléphetünk a napvilágra, már van mit megmutatni, szégyellnivalónk pedig nincs, klasszikusainknak is vannak zseniéi. De ez az anyag rendkívüli fontossággal bír: a legtöbb fiatalnak ez az első publikációja. És ez a viszonyítási alap: innen indultunk, ehhez viszonyítjuk majd a fejlődést egy, két, illetve három év múlva – mikor a képzés véget ér, és remé-

nyeink szerint legtöbbször már a debütötetük anyagát csiszolgatják. Hároméves munkánk eredményét ehhez a miniantológiához viszonyítva lehet majd értékelni.

Most pedig beszéljenek a szövegek, mi pedig jelentkezünk egy, két, illetve három év múlva – évről évre jobb és izgalmasabb összeállítással.

Orbán János Dénes

az Előretolt Helyörség Íróakadémia vezetője

ÁGOSTON SZÁSZ KATALIN

Óda

Évikéhez vagy Évához

„Látsz, Éva, álom múlik el tetőled,
ébredeznek a lélek láthatatlan.”
Egyed Emese

1.

*Évának hívnak téged is,
sűrű, olajos szelet,
hajamba tapsadsz – éget is,
s hiszed, mindent megtehetsz.*

*Évának hívnak téged is,
de Évinek becézget,
meg-megérint és elenged,
átölel az enyészet.*

*Mindent megtehetnél volna,
s nem kellene helyetted,
miért is vártál volna ránk?
Mi tiéd volt, elvetted.*

2.

*Évike,
még nem tudom, mért jöttem ide,
e világnak tetejére,
hol átlátok a városon,
s madarak neszeznek szárazon.
Reszketek, és mégsem félek,
csak ösztöneim intenek,
ihletért kínlódó erények.* →

* A cím Kántor Lajostól származik, aki éppen húsz évvel ezelőtt írt az Előretolt Helyörség első nemzedékéről.

A válogatás a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. pályakezdőinek műveiből készült Farkas Wellmann Éva és Nagy Koppány Zsolt szerkesztésében.